

పోష్టమార్గం

ఇద్దరూ సైకిల్స్ రోడ్డు పక్కన లాక్ చేసి వాటికున్న కాగితాలను తీసుకుని చంకలో పెట్టుకొని, స్వీట్ సంటర్ లోకి వెళ్లి కూర్చొని —

“బాబూ రెండు కళాకండ్” అన్నాడు రషీద్. అంటే నీళ్లగాసులు వాళ్ళ టేబుల్ పైకొచ్చి నిలుచున్నాయి.

“ఇంతకీ ఈ....” వెంకన్న

“మా పెద్దవానికి వాకరొచ్చింది!”

“నిజమా.... సంతోషం” అంటూ షేక్ హాండ్ చేసి, నీళ్ళ గ్లాసును అందుకొని.... కొంచెం తాగి, అక్కడే టేబుల్ మీద పెడుతూ

“ఎందులో?”

“జిల్లాపరిషత్ లో వాచ్ మెన్”

రెండు కళాకర్లు ప్లేట్స్ టేబుల్ మీదికొచ్చాయి. అందులో తలకిందులుగా వున్న స్పూన్ ను చేతుల్లోకి తీసుకొని స్వీట్స్ ను తింటూ—

“తండ్రీ పోస్ట్ మెన్, కొడుకు వాచ్ మెన్” చిన్నగా నవ్వుతూ

“ఏదో నడవాలి అదీ రావడానికి ఉ” అంటూ రషీద్ వైపు చూశాడు.

“పోనీలే యిచ్చి బదనాం చెయ్యడందేనికి....”

వెంకన్న నవ్వాడు శబ్దంలేకుండా

“రెండు టీ” అన్నాడు స్పూన్ ను ప్లేట్ లోకి వదులుతూ

రెండు టీ గ్లాసులను తెచ్చి వుంచాడు బోయ్.

చెరో టీ తీసుకుంటు....

“యిక పెళ్ళి కూడా”

“తర్వాత పని అదే గదా....”

యిద్దరూ టీ తాగుడం పూర్తిచేశారు.

వెంకన్న పక్క కుర్చీలో పెట్టిన తన ఉత్తరాలను తీసుకుంటు ఉత్తరాలవైపు చూశాడు. అన్నింటి కంటే పైన ఓ రిజిష్టర్ పోస్ట్ లెటర్ కనిపించింది. కే. రామమూర్తి, ఇ.నెం. 7-7-77, లెనిన్ కాలనీ అని వుంది. దాన్ని చేతుల్లోకి తీసుకుని “పాపం యితను షది ఏండ్లనుండి బాధలు పడుతున్నాడు. బాగా చదువుకున్నవాడు. యిప్పటి వరకు ఏ ఉద్యోగం రాలేదు. కాలలెటర్స్ కోసం ఎప్పుడు ఎదురుచూస్తుంటాడు. మరి ఈ సారి జిల్లా విద్యాశాఖాధికారిగారి నుండి రిజిష్టర్ పోస్ట్ వచ్చింది. ఏదై నా ఉద్యోగం వచ్చిందో.... రోజూ అతను అదోలాగా అడిగినప్పుడల్లా కడుపులో దేవినట్టు అనిపిచేసింది. నారాకకు ఎదురుచూస్తుంటాడు. త్వరగా వెళ్ళి ఈ ఉత్తరం యిద్దాం. “శుక్రియా అవుర్ ముఖారక్” అంటూ లేచాడు వెంకన్న. రషీద్ కౌంటర్ దగ్గర్కి వెళ్ళి బిల్లుచెల్లించి వచ్చేసరికి వెంకన్న సెకిల్ కదిలింది. రషీద్ తన రూట్ వైపు వెళ్ళాడు.

తాగుడు షల్ల కండలు కరిగి కడుపు లావెక్కింది. కళ్ళు పీక్కుపోయి ముఖం ఉబ్బిపోయి తూలుతూ జనం మధ్యలోకి వచ్చి పెవాలను అతి కష్టంగా కదిలిస్తూ “ఏంటి సచ్చాడా?”

ఎందుకు సచ్చాడు, బతకాలని ప్రభుత్వం మంచినిల్లిస్తుంది. బతకమని ప్రభుత్వం రేషన్ కార్డుని యిస్తుంది. తాగమని కల్ల సారా ప్రభుత్వమే అమ్ముతుంది. చావకుంట బతకమని దవాఖానాలు పెట్టింది.” అటు యిటూ చూస్తూ అందర్ని తోసుకుంటూ “ఎవర సచ్చింది - పిరికి సన్నాసీ, బతకలేని వాడు వచ్చి-వచ్చి.” అంటూ శవాన్ని చూసి జనం వైపు మళ్ళి

“మన అమ్మా, నాన్నలు మనల బతకమని ఉగ్గుపెట్టి పెంచారు. చేయి పట్టి నడక నేర్పారు. కష్టపడి చదివించారు. బతకమంటే చావడందేనికి?” అంటూ తూలే శరీరాన్ని నిల దొక్కుకుంటు అతి కష్టంగా మాటలను పలుకుతున్నాడు. మళ్ళీ శవం వైపు వంగి ముఖంలోకి చూసి తాను ఏడ్వసాగాడు ఓ తాగుబోతు. ఈయన ఉదయం లేవగానే సారాయి తో నోరు కడుగుతాడు. రాత్రి పడుకునేటప్పుడు సారాయే! ఈయనకు ఆకలై నా సారాయే! దూపయినా సారాయే.

“ఎలా సచ్చాడు” వెంకన్న ప్రశ్న.

“ఉరేసుకుని” పక్కనే నిలుచున్న పన్నెండేండ్ల కుర్రవాని జవాబు. వెంకన్న కళ్ళల్లో నీళ్లు తిరిగాయి. పదేండ్ల నుండి తనకు ఏదన్నా కాల లెటర్స్ వచ్చాయా అని అడిగే మూర్తి సచ్చాడా. అయ్యో రిజిష్టర్ పోస్ట్ వచ్చిందే అనుకుంటు చుట్టూ చూశాడు.

ఈ కవరులో ఏముందో నిన్ను ఇంటర్వ్యూలో ఎన్నిక చేసుకోనందుకు చింతిస్తున్నాము అని కావచ్చు అనుకున్నాడు వెంకన్న.

“ఏం లెటర్” గుంపులో నుండి ఒకరు.

“ఏం లెటర్ అయితే ఏంది అసలోడు పోయాక” మరొకరు.

“యిప్పి చూడండి.”

“ఇది రిజిష్టర్ లెటర్ ఎకనాలెడ్జ్డ్యూ— ముందు పార్టీ సంతకం కావాలి.”

“సచ్చినాక సంతకం” అంటు తన అనుమానాన్ని వెలిబుచ్చాడు.

వెంకన్న ఇరవై ఐదేండ్ల సర్వీసులో ఇలాంటి సమస్య ఎప్పుడూ ఎదురు కాలేదుతనకు.

అవును అదీ నిజమే అని అందరూ గుస గుస అనుకున్నారు. గుంపులో నుండి వొకరు వొంచి వదిలిన వెదురుబద్దలా లేచి వెంకన్న దగ్గరికి వస్తూ

“ఏమయ్యా, పోస్ట్ బాబూ సంతకానికి ఛస్టే ఏం, బతికితే ఏం కావల్సింది మనకు సంతకమే కదా యిట్లాతే—” అంటు

పోస్ట్ మెన్ చేతిలోని కవర్ ని లాక్కొని ప్రక్కవాడి జేబులోని పెన్ తీసుకుని శవం దగ్గరికి వెళ్లి అతని అద్దుడు వేలుకు యింకు పూసి ఎకనాలెడ్జ్ రిసిప్ట్ పై ఒత్తి, చాలుగద యిది ఆయన సంతకమేయిక యిప్పండి” అంటుతీసుకున్న పెన్ ను ప్రక్కనే నిలుచున్న మున్సిపల్ బిల్ కలెక్టర్ కిచ్చి ఎండిపోతున్న పెదాలను నాలికతో తడుపుకుంటు నిలుచున్నాడు ఈ ఐడియా ఒక తాగుబోతుకు తట్టినందుకు అందరూ ఆశ్చర్యపోయారు. వెంకన్న ఏమన లేక బొమ్మలా నిలుచున్నాడు.

కవర్ విప్పి చదవసాగాడు.

సర్,

సబ్ జెక్ట్ —

రెఫరెన్స్ — మీ దరఖాస్తు తేది 1-1-1985

పై సబ్ జెక్ట్ ను అనుసరించి మీ దరఖాస్తు పరిశీలించి, మీ విద్యార్హతలను గుర్తించి, మిమ్ములను ప్రత్యేకస్కేలు ఉపాధ్యాయులుగా కన్ సాలిడేట్ పే రూ. 398/- లో నియమించడం జరిగింది. కావున వెంటనే పనిలో చేరేనిమిత్తం మా కార్యాలయానికి రావల్సిందిగా కోరనై నది.

జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి

శవం పక్కనే కూర్చున్న ముదుసలి తల్లి “కొడుకో నీకు ఉద్యోగం వచ్చిందిరో” అంటు గొల్లన ఏడ్చింది. ఆమె విష్యగానే మరెందరో ఆడవాళ్ళు ఏడ్చారు. తల్లి ఏడుస్తు మాటిమాటికి కొడుకు ముఖాన్ని చూస్తూ దేవుళ్లను తిడుతుంది. తన కడుపున ఆ కొడుకును పుట్టించినందుకు వాణ్ణి పెంచడంలో ఎదురైన కష్టాలు గుర్తుచేసుకుని తిడుతూవుంది. పుట్టగానే తన భర్తను తీసుకుపోయి యిన్ని కష్టాలపాలు చేసినందుకు మరీ మరీ తిడుతుంది. వెంకన్న శిలలా నిలుచున్నాడు. ఈ ఉత్తరం ఒక్కరోజు ముందొస్తే మూర్తి బతికేవాడుగదా అను కున్నాడు.

శవానికి ఉద్యోగం వచ్చినందుకు నవ్వాలో ఏడవాలో అర్థం కాలేదు. అయినా ఉద్యోగం రానంత మాత్రాన మూర్తి ఎందుకు చావాలి?

“పాపం చదివేటప్పుడు ఎంతో కష్టపడ్డాడు. రోజూ న్యూస్ పేపర్లు పంచేవాడు, సోడాబండి నడిపేవాడు. తిరిగి స్కూల్ టైమ్లో స్కూల్ కెళ్లేవాడు. బిడ్డనికీ బతికినన్నాళ్ళూ కష్టాలే” అన్నాడు పక్కనే నిలుచున్న ఓ నడివయస్సు వ్యక్తి, ఈయన కు మెయిన్ బజార్లో పాన్షాప్ వుంది.

“పేద కొంపలో పుట్టినాక కష్టాలు తప్పవు వాటిని తట్టు కోవాలి” వెంకన్న

“ఏం తట్టుకోమంటారు. కనీసం పూటై నా గడవదాయె...”
ఒకరు.

“కట్టెలు కొట్టయినా బతకొచ్చు, కంకర కొట్టయినా బతకొచ్చు, సచ్చి ఏం సాధించాడు ముసలమ్మను ముంచిపోయిండు.” అంది మరో ముసలమ్మ

“ఆ పనీ చేసేవాడు, కానీ ఆ చదువుంది చూశారూ ఆ ఎం.ఏ. ఏ పనిచేయాలన్నా అడ్డొచ్చి కొంత....” అంటు బరువైన గుండెతో వెంకన్న ఆక్కడి నుండి కదిలి—

పోస్ట్ మార్టన్ చేయించడానికి వాస్తున్న పోలిస్ వాళ్ళవైపు చూస్తూ “అసలు పోస్టు మార్టన్ వల్ల ఎలా చచ్చాడో తేలుద్ది కానీ ఎందుకు చచ్చాడన్నది తేలదు కదా!?” అనుకుంటు తన సైకిల్ వున్న వైపు సడిచాడు.

